

Sygn. akt III AUa 319/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Beata Michalska (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

SSA Karol Kotyński

Protokolant: Sekretarz sądowy Aleksandra Białecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2019 r. w Ł.

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

o rekompensatę za pracę w warunkach szczególnych

na skutek apelacji W. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 28 listopada 2018 r. sygn. akt VIII U 1825/17

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 319/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 28 listopada 2018r., w sprawie VIII U 1825/17, umorzył postępowanie w sprawie z odwołania W. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 27 lipca 2017 roku (punkt 1 wyroku) oraz oddalił jego odwołanie od decyzji z 19 września 2017 roku odmawiającej ubezpieczonemu prawa do rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, wydanej na podstawie art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. 2017, poz. 664), przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2016, poz. 887 ze zm.) oraz umowy między Polską a Kanadą o zabezpieczeniu społecznym z dnia 2 kwietnia 2008 roku (Dz.U. 2009, nr 133, poz. 1095), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz. 43).

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach faktycznych i prawnych:

W. K., ur. (...), w dniu 19 czerwca 2017 roku złożył wniosek o polską emeryturę. Ubezpieczony był zatrudniony:

- w okresie od 1 sierpnia 1968 roku do 15 czerwca 1970 roku w Państwowej (...) Oddział w C. jako mechanik napraw,

- w okresie od 22 czerwca 1970 roku do 25 października 1971 roku w Kopalni (...) im. 1 M. jako pomoc górnicza pod ziemią,

- w okresie od 6 grudnia 1971 roku do 30 września 1985 roku w Krajowej Państwowej (...) Oddział w C. jako mechanik napraw pojazdów samochodowych,

- w okresie od 1 października 1985 roku do 31 lipca 1988 roku w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Z. jako kierowca mechanik samochodowy.

Od 31 lipca 1990 roku ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom w Kanadzie.

Decyzją z dnia 26 lipca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił wysokość kapitału początkowego dla ubezpieczonego przy przyjęciu okresów składkowych 19 lat, 10 miesięcy i 7 dni oraz wskaźnika podstawy wymiaru 124,50%.

Jak ustalił Sąd Okręgowy, w okresie zatrudnienia w Krajowej Państwowej (...) Oddział w C. ubezpieczony zajmował następujące stanowiska:

- od 6 grudnia 1971 roku do 31 grudnia 1972 roku montera samochodowego,

- od 1 stycznia 1973 roku do 31 marca 1976 roku montera napraw silników spalinowych,

- od 1 kwietnia 1976 roku do 19 sierpnia 1979 roku mechanika napraw pojazdów samochodowych, przy czym w okresie od 1 lipca 1978 roku do 19 sierpnia 1979 roku pełnił funkcję brygadzysty,

- od 20 sierpnia 1979 roku do 19 listopada 1979 roku kierowcy autobusu,

- od 20 listopada 1979 roku do 30 czerwca 1983 roku mechanika napraw pojazdów samochodowych,

- od 1 lipca 1983 roku do 30 września 1985 roku mechanika maszyn i urządzeń stacji obsługi, przy czym w okresie od 16 stycznia do 30 czerwca 1983 roku pełnił funkcję brygadzysty.

Ubezpieczony w okresie pełnienia funkcji brygadzysty wykonywał pracę z innymi pracownikami. Od 19 października 1978 roku ubezpieczony uczestniczył w kursie przygotowującym do egzaminu dla kierowców autobusów, na podstawie umowy zawartej z pracodawcą. Kurs odbywał się poza siedzibą oddziału. W okresie trwania kursu ubezpieczony nie wykonywał pracy, otrzymywał wynagrodzenie w najniższej kategorii zaszeregowania i premię za wyniki w nauce. Ubezpieczony otrzymywał dodatek za szkodliwość w następujących okresach: za listopad 1975 roku; od września do grudnia 1976 roku i od stycznia do lutego 1983 roku.

Ubezpieczony w (...) Oddział w C. zajmował się naprawą silników autobusów. Prace te wykonywał w warsztacie zajezdni autobusowej. W warsztacie były cztery kanały remontowe i dwa podnośniki. Zimą prace były wykonywane również na zewnątrz. Mechanicy otrzymywali zlecenia napraw od majstra, który rozdzielał pracę. Ubezpieczony wykonywał naprawy i w kanale remontowym i poza kanałem, na zewnątrz, na podnośniku. Do prac wykonywanych przez ubezpieczonego poza kanałem remontowym należały m.in. wymiana piast, naprawa kół, wymiana uszczelki pod głowicą, wymiana uszczelki pod kolektorem, montaż tłoków, czyszczenie silników. Do prac wykonywanych w kanale remontowym należał: m.in. demontaż i montaż silników. Ubezpieczony czyścił części zdemontowanego silnika, mył je, wymieniał uszczelki, cylindry, tłoki, piasty, głowice, tuleje. Czyszczenie silnika zajmowało około 3-4 godzin. Prace te były wykonywane poza kanałem remontowym. Czyszczeniem silnika zajmowali się też inni mechanicy, bądź prace te były zlecane uczniom. Po naprawie, czyszczeniu silnik był montowany w kanale remontowym. Ubezpieczony wyjeżdżał do napraw samochodów, jeżeli awaria była w trasie.

Kanały remontowe były wyłożone deskami, były wilgotne, ciemne, zimne. Pracownicy używali dodatkowego światła. Praca ubezpieczonego wymagała wymuszonej pozycji ciała.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, których autentyczności ani treści merytorycznej strony nie kwestionowały. Dokumenty zostały sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji oraz w sposób rzetelny, stąd też Sąd ocenił je jako wiarygodne.

Zeznania ubezpieczonego i świadków J. L. oraz J. M. w części dotyczącej rodzaju prac wykonywanych przez ubezpieczonego przy naprawie silników oraz warunków pracy kanale są spójne. Z zeznań tych wynika, że ubezpieczony zajmował się montażem i demontażem silników, prace te odbywały się w kanałach remontowych, natomiast czyszczenie silnika odbywało się poza kanałem remontowym. Sąd meriti uznał za wiarygodne zeznania świadków w zakresie prac wykonywanych przez ubezpieczonego poza kanałem remontowym oraz napraw w przypadku awarii w trasie. Z zeznań świadków jednoznacznie wynika, że prace poza kanałem remontowym wynikały z zakresu naprawy, były wykonywane w razie potrzeby. Świadkowie dodatkowo wskazali na prace, które ubezpieczony wykonywał poza kanałem remontowym, jak wymiana uszczelki pod głowicą, uszczelki pod kolektorem, naprawy kół, piast. Z zeznań świadków wynika również, że ubezpieczony jeździł do usuwania awarii w trasie. Sąd I instancji odmówił wiarygodności zeznaniom ubezpieczonego, że w całym spornym okresie wykonywał prace przy naprawie pojazdów w kanałach remontowych. Zeznania te pozostają w sprzeczności nie tylko z zeznaniami świadków, ale także z dokumentacją osobową i nie mogą stanowić miarodajnego, pewnego dowodu pracy w warunkach szczególnych. Z treści umowy z dnia 19 października 1978 roku wynika, iż ubezpieczony brał udział w kursie na prawo jazdy uprawniające do prowadzenia autobusów, był kierowcą autobusu w okresie od 20 sierpnia do 19 listopada 1979 roku, zatem w tych okresach nie tylko nie wykonywał pracy w kanałach remontowych, ale nawet nie pracował jako mechanik napraw pojazdów. W umowie z dnia 19 października 1978 roku strony nie wskazały czasu trwania kursu. Również ubezpieczony w toku postępowania nie podał jak długo trwał kurs, ani kiedy uzyskał uprawnienia do prowadzenia autobusów. Okoliczność ta w świetle pozostałego zgromadzonego materiału dowodowego nie ma jednak żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie. Sąd pominął, jako nieistotne w sprawie dowody z dokumentów w postaci świadectw pracy w szczególnych warunkach wydanych świadkom J. L. i J. M., gdyż nie dotyczą one ubezpieczonego. Okoliczność, że świadkowie otrzymali świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie stanowi dowodu na wykonywanie pracy w szczególnych warunkach również przez ubezpieczonego. Sad Okręgowy ustalił, że przedmiotem rozpoznania w sprawie były dwie decyzje organu rentowego: z dnia 27 lipca 2017 roku o przyznaniu emerytury oraz z dnia 19 września 2017 roku o odmowie przyznania rekompensaty. Wobec skutecznego cofnięcia przez ubezpieczonego odwołania od decyzji z dnia 27 lipca 2017 roku, Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył postępowanie w tym zakresie.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na ocenie czy praca ubezpieczonego w okresie od 6 grudnia 1971 roku do 30 września 1985 roku w Przedsiębiorstwie Krajowej (...) Oddział w C. przy naprawie pojazdów mechanicznych w kanałach remontowych była pracą w szczególnych warunkach, co skutkowałoby przyznaniem prawa do rekompensaty. Warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze określa ustawa z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz.U. 2017, poz. 664). Stosownie do treści art. 2 ust. 5 wyżej wymienionej ustawy, rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. W myśl do treści art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 15 lat. Z kolei zgodnie z ust. 2 powoływanego przepisu, rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę (art. 23 ust. 1 ww. ustawy).

Rekompensata, stosownie do treści art. 23 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych, przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 1270). Jako dodatek do kapitału początkowego, razem z kapitałem początkowym podlega waloryzacji. Kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, za których były opłacane składki na ubezpieczenie

społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Zatem warunek sformułowany w art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Przywołano art.32 ust. 2 i 4 ww. ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 ze zm.).

Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii zasadnym stało się zatem ustalenie, czy praca wykonywana przez ubezpieczonego w spornym okresie (od 6 grudnia 1971 roku do 30 września 1985 roku w Przedsiębiorstwie Krajowej (...) Oddział w C. przy naprawie pojazdów mechanicznych w kanałach remontowych) była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, o jakich mowa w cytowanych wyżej przepisach.

Analiza treści wykazu A stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia wskazuje, że do prac w warunkach szczególnych należą wymienione w dziale XIV pozycja 16 – prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych. Rozwinięcie tej regulacji zawiera zarządzenie nr 64/83 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 roku w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. Ministra Komunikacji nr 1 poz. 77). W załączniku nr 1 do ww. zarządzenia, w dziale XIV pod pozycją 14 pkt 2 wymienione zostały prace mechanika napraw pojazdów samochodowych.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego (dokumentacji osobowej ubezpieczonego, zeznań ubezpieczonego i świadków) wynika, że ubezpieczony w spornym okresie zajmował się naprawą silników autobusów. Do 31 marca 1976 roku ubezpieczony był zatrudniony jako monter samochodowy, monter napraw silników spalinowych, a od 1 kwietnia 1976 roku na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych, przy czym w okresie od 1 lipca 1978 roku do 19 sierpnia 1979 roku pełnił funkcję brygadzysty, od 20 sierpnia 1979 roku do 19 listopada 1979 roku pracował jako kierowca autobusu, od 1 lipca 1983 roku do 30 września 1985 roku jako mechanik maszyn i urządzeń stacji obsługi, przy czym w okresie od 16 stycznia do 30 czerwca 1983 roku pełnił funkcję brygadzysty.

Prace te ubezpieczony wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako brygadzysta ubezpieczony wykonywał wszystkie prace należące do obowiązków mechanika napraw pojazdów. Z ustaleń Sądu meriti wynika, iż prace montera pojazdów samochodowych i mechanika pojazdów samochodowych były wykonywane przez ubezpieczonego zarówno w kanałach remontowych, jak i poza kanałem remontowym, gdyż część napraw wykonywanych przez ubezpieczonego nie wymagała wejścia do kanału. Spoza kanału remontowego ubezpieczony wymieniał uszczelki pod głowicą, uszczelki pod kolektorem. Ubezpieczony naprawiał samochody na zewnątrz budynku, na podnośniku, wyjeżdżał do naprawy autobusów w trasie. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób przyjąć, aby ubezpieczony prace zaliczane do prac wykonywanych w warunkach szczególnych wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak wyżej wskazano ubezpieczony oprócz napraw wykonywanych w kanale remontowym zajmował się także innymi naprawami poza kanałem remontowym. Czynności tych nie można w ocenie Sądu traktować jako czynności sporadycznych, okazjonalnych. Prace poza kanałem remontowym wynikały z rodzaju naprawy i potrzeb pracodawcy. Dodatkowo od 19 października 1978 roku ubezpieczony uczestniczył w kursie przygotowującym do uzyskania uprawnień kierowcy autobusu i nie wykonywał pracy mechanika. Na podstawie zebranego materiału dowodowego nie ma możliwości ustalenia daty zakończenia kursu. Okoliczność ta, podobnie jak i praca na stanowisku kierowcy autobusu – od 20 sierpnia 1979 roku do 19 listopada 1979 roku, nie ma wpływu na uprawnienie do rekompensaty, bowiem ubezpieczony nie spełnia warunku 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Ponieważ ubezpieczony nie posiada okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze przekraczającym 15 lat, nie nabył prawa do rekompensaty i dlatego Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Od powyższego wyroku ubezpieczony wniósł apelację zaskarżając go w części, tj. w zakresie punktu 2 wyroku. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 23 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych w zw. z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - poprzez niezastosowanie przywołanych przepisów oraz błędne przyjęcie, iż ubezpieczony nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych przez okres co najmniej 15 lat stale oraz w pełnym wymiarze czasu, zatem nie nabył prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych, podczas gdy ubezpieczony posiada okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze przekraczającym 15 lat, skoro stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył prace przy naprawie pojazdów mechanicznych w kanałach remontowych w (...) Oddział w C., które to prace są pracami w warunkach szczególnych zgodnie z cyt. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Nadto skarżący zarzucił wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1) art. 233 § 1 k.p.c. - przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego polegające na uznaniu, iż prace wykonywane przez ubezpieczonego przy naprawie pojazdów mechanicznych w kanałach remontowych w (...) Oddział w C. nie stanowiły pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, pomimo tego, iż z zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności z zeznań świadków, wynika, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych, co w konsekwencji doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego orzeczenia,

- przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego polegające na uznaniu, iż prace wykonywane przez ubezpieczonego przy naprawie pojazdów mechanicznych poza kanałami remontowymi w (...) nie miały charakteru sporadycznego i incydentalnego przez co praca ubezpieczonego nie była wykonywana stale w warunkach szczególnych, podczas gdy w istocie wykonywane przez ubezpieczonego prace poza kanałem były ściśle związane z pracą w kanałach remontowych oraz miały wyłącznie pomocniczy i incydentalny charakter, ponadto podczas wykonywania prac poza kanałem ubezpieczony był narażony w dalszym ciągu na działanie szkodliwych czynników, co w konsekwencji doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, będących podstawą zaskarżonego orzeczenia;

- poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów w postaci odmowy wiarygodności zeznaniom ubezpieczonego, iż w okresie pracy w (...) wykonywał stale prace w warunkach szczególnych pomimo tego, iż zeznania te korespondują z zeznaniami świadków, co przyczyniło się do błędnych ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego wyroku;

2) art. 227 k.p.c. przez pominięcie przez Sąd pierwszej instancji, jako nieistotnych, dowodów z dokumentów w postaci świadectw pracy w warunkach szczególnych, wydanych świadkom J. L. oraz J. M., pomimo tego, iż dokumenty te mają

istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, wskazują bowiem, iż praca wykonywana przez świadków mających tożsamy zakres obowiązków, jaki miał ubezpieczony w (...) była pracą w warunkach szczególnych.

Mając na względzie powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej części wyroku poprzez uwzględnienie odwołania ubezpieczonego od decyzji z 19 września 2017 roku oraz przyznanie ubezpieczonemu rekompensaty za pracę w warunkach szczególnych, zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej części wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Nadto wniósł także o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych prawem.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zawiera uzasadnionych podstaw. Sąd pierwszej instancji przeprowadził właściwe postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne, a to sprawia, że nie zachodzi potrzeba ich szczegółowego ponownego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. akt I PKN 339/98).

Spór w sprawie ogniskował się wokół wykazania, czy okres pracy ubezpieczonego od 6 grudnia 1971 roku do 30 września 1985 roku w Krajowej Państwowej (...) Oddział w C. na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych może być zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2018r., poz.1270), co determinowałoby odpowiedź na pytanie, czy odwołującemu należy się rekompensata o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j.: Dz.U. z 2018, poz. 1924). Zgodnie z art. 21 ust.1, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Przepisy tej ustawy stanowią, że rodzaje prac i stanowisk oraz warunki wykonywania pracy uprawniającej do wcześniejszej emerytury ustala się na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn.zm.). W myśl § 2 i 4 w/w rozporządzenia okresy pracy uzasadniające prawo do wcześniejszego świadczenia emerytalnego to okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywana jest stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku wymienionym w załączniku do przedmiotowego rozporządzenia. Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienie od 22 czerwca 1970r. do 25 października 1971r. na stanowisku pomocy górniczej pod ziemią , tj. 1 rok, 4 miesiące i 4 dni. Okres zatrudnienia w (...) na stanowisku mechanika samochodowego w wymiarze 13 lat, 9 miesięcy byłby wystarczający do nabycia spornej rekompensaty. Zgodnie z wykazem A, stanowiącym załącznik do cyt. rozporządzenia w dziale XIV pod poz.16 wskazano stanowisko mechanika pracującego w kanałach remontowych. Konkludując, warunkiem uzyskania rekompensaty przez wnioskodawcę było wykazanie, że w okresie zatrudnienia w (...) na stanowisku montera, mechanika wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał te obowiązki w kanałach remontowych.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, nie jest zasadny wniosek, że Sąd Okręgowy poczynił w sprawie błędne ustalenia dotyczące charakteru jego zatrudnienia w tym okresie. Sąd Okręgowy bowiem wskazał, na jakich źródłach dowodowych oparł się ustalając, czy zatrudnienie skarżącego miało charakter pracy w warunkach szczególnych. Sąd pierwszej instancji przytoczył również treść stosownych przepisów prawa oraz aktualne i powszechnie przyjęte poglądy orzecznictwa dotyczące rozumienia pojęcia pracy w szczególnych warunkach i cech takiego zatrudnienia. Dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia nie uchybiają zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. zasadzie swobodnej oceny dowodów. Sąd meriti jasno wskazał, w oparciu o jakie dowody uznał, że praca wnioskodawcy w spornym czasie nie była pracą w warunkach szczególnych. Sąd Okręgowy należycie uzasadnił, dlaczego dowodom tym dał wiarę, a nie oparł się na argumentacji skarżącego. Dodatkowo Sąd pierwszej instancji swoje ustalenia poparł obszernym i aktualnym orzecznictwem. Nie powielając argumentacji Sądu pierwszej instancji należy jednak podkreślić, że zgodnie z przyjętym powszechnie stanowiskiem orzecznictwa dla skuteczności zarzutu obrazy przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

konieczne jest wykazanie rażącego naruszenia dyrektyw oceny dowodów wskazanych w przywołanym przepisie, czyli wykazania, że ocena sądu jest rażąco sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania czy doświadczenia życiowego i dlatego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, sygn. akt II UKN 685/98, Legalis nr 48876). Skoro z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Dokonana przez sąd rozpoznający sprawę ocena dowodów może zostać skutecznie podważona tylko w przypadku, kiedy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub też gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych.

W niniejszej sprawie żaden z oryginalnych dokumentów pracowniczych nie potwierdza faktu wykonywania przez wnioskodawcę w jakimkolwiek okresie spornego zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku wskazanym w wykazie prac w szczególnych warunkach, w tym na stanowisku mechanika w kanałach remontowych, wymienionym w wykazie A, dziale XIV, poz. 16.

Trafnie Sąd Okręgowy stwierdził, że również z zeznań świadków nie wynika to, aby wnioskodawca tego rodzaju pracę w spornym okresie wykonywał w sposób ciągły, stały, nieprzerwany. Z korespondujących w tej części zeznań dwóch świadków J. L. i J. M. wynika, że w zakładzie pracy były cztery kanały remontowe i 12 pracowników. Co istotne, obaj świadkowie podali, że był podział pracy między tymi osobami, a wnioskodawca był specjalistą od naprawy silników. Silniki były remontowane i czyszczone po ich zdemontowaniu w kanale, ale prace te odbywały się już poza kanałami z wyjątkiem wymiany głowic, tłoków i tulei. Jak zeznał J. M., wnioskodawca dużo pracy wykonywał poza kanałem, na zewnątrz, silniki były czyszczone na myjce, co zajmowało co najmniej 4 godziny pracy. Wyjeżdżał też do napraw pojazdów w teren. Z zeznań świadków, jak słusznie ustalił sąd meriti, nie można wywnioskować, aby prace wykonywane poza kanałem miały charakter incydentalny czy ściśle związanych z pracami w kanale remontowym. Jeżeli po wymontowaniu silnika w kanale był on następnie czyszczony na myjce przez połowę dniówki roboczej, to była to praca co najmniej równoważna z pracami kanałowymi. Podobnie należy ocenić naprawy silników, kiedy tylko ich montaż i demontaż odbywał się z poziomu kanału. Świadek J. L. zeznał, że wnioskodawca naprawiał silniki zarówno w kanale, jak i poza kanałem remontowym. Dlatego nie można w oparciu o zeznania świadków, wobec braku innych dowodów z dokumentów pracowniczych, ustalić, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki montera- mechanika w kanale remontowym. Przeciwnie, zeznania obu świadków wskazują, że prace wnioskodawcy z poziomu kanału i poza nim były równoważne. Tym samym uprawnione i logicznie uzasadnione było ustalenie Sądu Okręgowego, że w istocie wnioskodawca w spornym czasie nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych. Nie potwierdzają tego bowiem ani dokumenty, ani osobowe źródła dowodowe. Apelujący negując ocenę Sądu Okręgowego, nie wskazał jednocześnie żadnych nowych okoliczności, które by uzasadniały jego przekonanie o wadliwości tych ustaleń. W istocie jego zarzuty stanowią jedynie polemikę z oceną dowodów przeprowadzoną przez Sąd Okręgowy. Nietrafny jest też zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. przez pominięcie przez Sąd pierwszej instancji, jako nieistotnych, dowodów z dokumentów w postaci świadectw pracy w szczególnych warunkach, wydanych świadkom J. L. oraz J. M.. Jak wynika z zeznań J. L., świadek wykonywał tylko prace w kanale remontowym, drugi świadek pracował przy remontach nadwozi i podwozi, a wnioskodawca był specjalistą od napraw silników. Jeżeli zatem J. L. pracował głównie w kanałach remontowych, to dowód w postaci świadectwa pracy w szczególnych warunkach potwierdza jedynie okoliczność, że taki dokument był wystawiany pracownikom, którzy tego rodzaju pracę wykonywali stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Fakt, że wnioskodawca takim dowodem się nie legitymuje, w ustalonych okolicznościach faktycznych, przemawia za tym, że tego rodzaju pracy w okresie spornego zatrudnienia nie wykonywał.

W rezultacie za prawidłowe należy uznać ustalenie Sądu Okręgowego, iż ubezpieczony nie legitymuje się wymaganym ustawą 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Dlatego też skarżący nie mógł nabyć prawa do rekompensaty na podstawie art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. W konsekwencji zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji, a także poprzedzająca go decyzja organu

rentowego odpowiadają prawu, a apelacja wnioskodawcy, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.